

JAARVERSLAG VAN DE OUDHEIDKUNDIGE

VERENIGING "ERMELOO"

OVER HET JAAR 2016

Inleiding

“Kennis van het verleden geeft zicht op de toekomst” is sinds een aantal jaren de slogan van de Oudheidkundige Vereniging. Op velerlei wijze is deze kennis het afgelopen jaar uitgedragen aan wie het maar horen wil. De geschiedenis van ons dorp werd o.a. vastgelegd in artikelen in het verenigingsblad, gedocumenteerd door de verschillende werkgroepen, gepresenteerd op de verenigingsbijeenkomsten, verteld op de radio en in de krant en getoond op de Open Monumentendag. Kortom, de vereniging heeft ook in 2016 niet stil gezeten en het werk voortgezet waarmee in 1976 een bescheiden aanvang werd gemaakt. Als we het toch over onze eigen geschiedenis hebben en over de toekomst, dan kan worden gemeld dat reeds in 2016 de eerste plannen zijn gesmeed en ideeën in de steigers gezet voor het jubileumjaar 2018. Om het 40-jarig bestaan extra allure te geven is in oktober een speciale jubileumcommissie in het leven geroepen en enthousiast van start gegaan.

Met de uitgave van de lokale krant “Het Verhaal” heeft de Oudheidkundige Vereniging meerdere jaren een podium gehad om de mooie geschiedenis van Ermelo aan een breed publiek te presenteren. O.a. de verhalen van de dialectwerkgroep werden gretig gelezen, de lezers keken er maandelijks naar uit. De programma’s van Open Monumentendag en de verenigingsbijeenkomsten konden kosteloos onder de aandacht worden gebracht. Helaas rolde in september de laatste uitgave van de persen en ging de Ermelo-editie ter ziele. We zijn de uitgever en de redactie van “het Verhaal” dankbaar voor de mogelijkheden die zij ons verscheidene jaren hebben geboden om gratis te publiceren.

Met de groei van de vereniging, de uitbreiding van de werkgroepen en de komst van de Beeldbanken, is het inmiddels noodzakelijk speciale aandacht te besteden aan de digitalisering. Om alles gestroomlijnd te laten verlopen werd in 2016 een werkgroep automatisering geformeerd. Een aantal leden met specifieke kennis op het gebied van i.t. zet zich hiervoor geheel vrijwillig in.

Wat de bestuursamenstelling betreft vonden er belangrijke wijzingen plaats. Na 16 jaar deel te hebben uitgemaakt van het bestuur, nam Dick van Wijngaarden op 24 februari officieel

afcheid van het bestuur. Op deze avond werd ook zijn opvolger Viviane van Oosten-Thal benoemd en werd het bestuur uitgebreid met de komst van Nely Klarenbeek en Jan Bisschop.

Globaal jaaroverzicht

Op alle verenigingsavonden was het bestuur present met een stand. Boekuitgaven werden aan de man/vrouw gebracht, nieuwe leden ingeschreven, bezoekers geïnformeerd en vragen beantwoord. Zo ook op de drukbezochte verenigingsbijeenkomst van 25 januari waarbij Sander Wassing een lezing gaf over Ermelo ten tijde van de Beeldenstorm. In vergelijking met de naburige steden Harderwijk en Elburg was het in Ermelo in 1566 betrekkelijk rustig verlopen. Toch was een aantal Ermeloërs betrokken geweest bij de roerige activiteiten. Sander deed er uitvoerig verslag van en met zijn enorme kennis en verteltrant vond hij een gretig gehoor.

Bij tal van evenementen gaf de vereniging acte de presence met een kraam. Op 19 maart bij het Middeleeuws festival op het Molenaarsplein en in september op Open Monumentendag in de kerk en “het Heerenhuus” op ’s Heeren Loo. De nieuwe inrichting van de kraam, met twee kleurrijke polyester banners, werd gepresenteerd op de Oogstfeesten van 6 en 20 augustus. Tevens traden de bestuursleden aan in boerenkostuum en in Veluwse klederdracht. Door onze aanwezigheid kon de naamsbekendheid van de vereniging worden vergroot, het werk van de werkgroepen gepromoot en de mooie geschiedenis van Ermelo onder de aandacht worden gebracht van de aanwezigen. Op de bijeenkomsten kon eveneens de nieuwe verenigingsfolder en een speciale flyer over het werk van de werkgroepen genealogie en documentatie worden uitgereikt.

In oktober 2015 werd onze vereniging benaderd door de redactie van het E.O. tv-programma “Geloof en een hoop liefde”. Voor het programma, ditmaal uit Ermelo, konden we een groot aantal tips aandragen en medewerking verlenen. Onze filmavond in 2015 met Dick Boll werd op 17 februari 2016 op tv uitgezonden. Steven van Loo nam eveneens deel aan het gelijknamige radioprogramma dat was opgenomen in de Oude Kerk en dat werd uitgezonden op 9 februari.

De jaarlijkse algemene ledenvergadering op 24 februari stond o.a. in het teken van het afscheid van secretaris Dick van Wijngaarden. Op informele wijze vond reeds een afscheid plaats op de voor hem laatste bestuursvergadering op 9 februari in “de Dorpskamer”. Tijdens de ledenvergadering nam hij officieel afscheid als bestuurslid. Bij deze gelegenheid werd hij toegesproken door de voorzitter en bedankt voor hetgeen hij heeft gedaan voor de vereniging. Eveneens werd Dick op deze bijeenkomst benoemd tot erelid van de Oudheidkundige Vereniging “Ermeloo”. Op de verenigingsavond van 21 september volgde nog een feestelijk afscheid te midden van de leden en allerlei genodigden waarbij Hans van Dijk op verzoek van Dick een prachtige presentatie verzorgde over oud Ermelo. Bij de start van de avond werd de afscheid nemende secretaris verrast door de komst van burgemeester Baars en werd hij gedecoreerd met een Koninklijke onderscheiding voor zijn vele verdiensten voor de vereniging en het vrijwilligerswerk in de afgelopen 33 jaar.

In 2016 vierde de instelling 's Heeren Loo haar 125-jarig bestaan. In het kader van dat jubileum werd een keur aan activiteiten georganiseerd. Ook bij de Oudheidkundige Vereniging werd hier aandacht aan besteed en wel op 23 maart. Frank Kluit, oud voorlichter van de instelling, werd uitgenodigd voor een causerie over het leven en werken op de instelling in de afgelopen 125 jaar. Voor deze lezing was een enorme belangstelling en deze werd ook bijgewoond door enkele gasten. In een stampvolle kerk konden de aanwezigen genieten van prachtige foto's en documenten uit de geschiedenis van de instelling.

Ook in 2016 heeft de vereniging zich ingeschreven als deelnemer aan de Rabobank Clubkas Campagne. Op 7 maart ging de campagne van start. Wederom konden de leden van de bank hun stem uitbrengen op hun favoriete vereniging. Ditmaal werd er weer massaal op de Oudheidkundige Vereniging gestemd. Op 30 maart kon op een feestelijke bijeenkomst in "de Dialoog" een cheque met een bedrag van 739 euro door bestuurslid Henk Loedeman in ontvangst worden genomen.

Met de komst van de nieuwe hoofdsponsor, de BankGiroloterij en een aantal kleine sponsoren, zijn de Open Monumentendagen voor vijf jaar gegarandeerd van financiële ondersteuning. Zonder dat zouden deze dagen zeker niet kunnen worden georganiseerd. In Ermelo is het inmiddels traditie dat de tweede zaterdag in september in het teken staat van Open Monumentendag. Het thema voor 2016 betrof: "Iconen en symbolen". Het comité in Ermelo had voor zaterdag 10 september weer flink wat uit de kast gehaald. Ditmaal vond het programma plaats op de Legerplaats en op het 's Heeren Looterrein. Voor het pendelen tussen beide locaties was zelfs een heuse oude Vad-bus ingezet. Het weer was optimaal, een zonovergoten dag. Wellicht iets te mooi waardoor de binnenactiviteiten minder bezoekers trokken dan verwacht. Dit keer werd geen programmaboekje samengesteld maar een informatieve flyer verspreid.

Sinds een hele lange tijd wordt jaarlijks een regiobijeenkomst georganiseerd voor de zusterverenigingen op de Noord- en West-Veluwe en omgeving. Op 25 oktober was Ermelo gastheer en werd door het bestuur van de O.V.E. een bijeenkomst belegd in "Het Heerenhuus". Helaas was de belangstelling bij de genodigden zo gering, dat besloten werd de samenkomst af te blazen. Gelet op de tanende interesse voor deze bijeenkomsten, heeft de O.V.E. besloten zich definitief terug te trekken en uitsluitend contacten te onderhouden met de zusterverenigingen in de nabije omgeving die wel gemotiveerd zijn om ervaringen uit te wisselen en zo nodig samen te werken.

Het centrum voor erfgoed, natuur en milieu "Het Pakhuis" liet regelmatig van zich horen in de pers. Het hele jaar door was de tentoonstelling "Kriebelbeestjes" te bekijken, waarvoor veel belangstelling bestond. Eveneens voor de daar aan gerelateerde activiteiten, zelfs voor de allerkleinsten. In maart vond voor de derde maal het Middeleeuws festival plaats op het Molenaarsplein, volledig geïnitieerd vanuit het "Het Pakhuis". Vanaf eind november stond alles weer in het teken van "Het Pakjeshuis", dat dit jaar enorm veel bezoekers trok. Voor de verdere activiteiten die hier plaatsvonden verwijzen we u naar het jaarverslag van "Het Pakhuis".

Op 30 november stond de laatste verenigingavond van 2016 op het program met een boeiende lezing door Evert de Graaf uit Putten. In een stampvolle Immanuëlkerk wist hij de aanwezigen te boeien met een uiteenzetting over de levens van jonker Frits en jonker Jan uit Putten.

Onder het genot van een hapje en drankje, een toespraak van de voorzitter en het uitdelen van een kerstpakket, werd het verenigingsjaar 2016 op 14 december afgesloten met een vrijwilligersavond in “de Hoeve”. Inmiddels zetten circa 90 personen zich vrijwillig in op allerlei terreinen. Met de groei van de vereniging en uitbreiding van de activiteiten van de werkgroepen is deze inzet onontbeerlijk. Zonder hun inzet kan de vereniging niet functioneren en floreren. Dank is op zijn plaats aan de bezorgers, inpakkers, commissieleden, redactieleden, werkgroepleden en bestuursleden.

Met veel plezier bivakkeren we al vijf jaar lang in onze verenigingssociëteit aan de Burgemeester van Oordtstraat 30. Een prachtige locatie midden in het dorp. Echter een opslag-, werk-, en vergaderruimte op een bovenverdieping is ook een belemmering. De toegankelijkheid voor minder-validen blijft een probleem. Eveneens moet voor de inpak van het verenigingsblad inmiddels worden uitgeweken naar de Nieuwe Kerk. Ook voor een vrijwilligersavond wordt de ruimte te klein. Voor het bestuur reden om te blijven zoeken naar een geschikte en betaalbare ruimte op de benedenverdieping. Liefst op een zichtlocatie.

Samenstelling van het Bestuur

Binnen het bestuur vinden er bijna dagelijks contacten plaats via telefoon of per e-mail om sturing te geven aan alle zaken die voorbij komen en in gang moeten worden gezet binnen de vereniging. Een grote vereniging met meer dan 1300 leden vraagt veel aandacht om alles in goede banen te leiden. Eveneens komen er vaak hulp- of zoekvragen voorbij wat betreft de historie van Ermelo en die vragen ook om een antwoord of een oplossing. Het afgelopen jaar is door de bestuursleden wederom enorm veel werk verzet om alles op rolletjes te laten verlopen en dat vaak naast de betaalde baan.

In 2016 kwam het bestuur maandelijks in vergadering bijeen, ook in de zomermaanden. Zo nodig vaker voor een bespreking in kleiner team of ter voorbereiding van een vergadering.

Op de ledenvergadering van 24 februari 2016 waren de bestuursleden Gertjan van Assen en Hans Gerards aftredend en herkiesbaar. Onder applaus en met instemming van de aanwezigen werden zij voor drie jaar herbenoemd. Tevens nam bestuurslid Dick van Wijngaarden afscheid. Viviane van Oosten-Thal, Nely Klarenbeek en Jan Bisschop werden op deze vergadering bij acclamatie benoemd tot nieuw bestuurslid. Inmiddels is het bestuur uitgebreid naar 10 personen. Vanaf maart is een aantal secretariaatswerkzaamheden verdeeld onder de nieuwe bestuursleden en een verdeling gemaakt in 1^e en 2^e secretaris. Door ziekte moest Viviane van Oosten haar secretariaatswerkzaamheden helaas eind december plots neerleggen. Vanaf 22 december heeft Dick van Wijngaarden de werkzaamheden waargenomen.

In 2016 werd het totale bestuur gevormd door:

Steven van Loo	- voorzitter
Dick van Wijngaarden	- secretaris tot en met 24 februari 2016 en waarnemend secretaris vanaf 22 december 2016
Viviane van Oosten-Thal	- 1 ^e secretaris vanaf 24 februari tot en met 22 december 2016 en algemeen bestuurslid vanaf 22 december 2016
Gertjan van Assen	- penningmeester en ledenadministratie
Nely Klarenbeek	- algemeen bestuurslid en 2 ^e secretaris vanaf 24 februari 2016
Theo Koster	- algemeen bestuurslid en vicevoorzitter
Jan Bisschop	- algemeen bestuurslid vanaf 24 februari 2016
Hans Gerards	- algemeen bestuurslid
Gert van Loo	- algemeen bestuurslid
Egbert Vonkeman	- algemeen bestuurslid
Henk Loedeman	- algemeen bestuurslid

Ledenbestand

De ledenstand is in 2016 gestabiliseerd en nagenoeg gelijk gebleven in vergelijking met de eindstand van 31 december 2015. Het jaar 2016 sloten we af met een stand van 1314 leden op 31 december 2016. Een relatief klein aantal leden, circa 25, heeft het lidmaatschap opgezegd wegens financiële omstandigheden, verhuizing, geen belangstelling meer of ouderdom. Ook dit jaar is ons door overlijden wederom een groot aantal trouwe leden ontvallen.

Op allerlei wijzen mochten we dit jaar nieuwe leden inschrijven, o.a. bij de verenigingskraam en door actieve ledenwerving van het bestuur. De meeste aanmeldingen vinden trouwens digitaal plaats via het inschrijfformulier op onze website.

Met dit grote ledenbestand zijn we financieel in staat om ons zelf te bedruipen zonder enige subsidie, activiteiten te organiseren, een eigen verenigingsruimte te huren, elk kwartaal een kleurenitgave van 't Erf uit te geven en de contributie op een aanvaardbare prijs van 15 euro te houden.

Ons representatieve blad "Van 't Erf van Emel" en de interessante lezingen zijn voor veel belangstellenden redenen zich op te geven als nieuw lid. Bij aanmelding als nieuw lid ontvangt men een aantal verenigingsbladen ter kennismaking en het boekwerk "Ermelo in het vierkant".

De Verenigingsbijeenkomsten

De verenigingsbijeenkomsten zijn een van de belangrijkste pijlers van de Oudheidkundige Vereniging. Deze avonden zijn niet meer weg te denken in het jaarprogramma. Vaak wordt door de zusterverenigingen met een jaloerse blik gekeken naar de massale opkomst in de Immanuëlkerk. Ook in 2016 was de belangstelling enorm. Reden voor het bestuur om op

dezelfde voet verder te gaan. Met het aanbieden van een gevarieerd en aantrekkelijk programma, met zoveel mogelijk de nadruk op de historie van Ermelo en omgeving, proberen we dit succes te handhaven. De lezingen zijn laagdrempelig. Men hoeft geen entree te betalen, maar ook voor belangstellende niet-leden zijn de bijeenkomsten vrij toegankelijk. De leden worden via de convocatie geïnformeerd over de inhoud van de lezing en persoonlijk uitgenodigd. Door de permanente grote belangstelling en de massale opkomst is het noodzakelijk de organisatie van de lezingen te continueren in de Immanuëlkerk. Overigens naar tevredenheid want de voorzieningen zijn optimaal. De aanwezigheid van een professionele beeld-, licht- en geluidsinstallatie verhoogt de kwaliteit van de lezingen. Tevens zijn er in de kerk in ruime mate zitplaatsen beschikbaar, ook voor gasten. Daarbij komt nog de uitstekende toegankelijkheid voor minder-validen en de goed georganiseerde catering door de koster en zijn team.

Degene die aan huis gebonden is, kan de lezing vanuit de luie stoel beluisteren via www.kerkomroep.nl

Voor elke avond maakt bestuurslid Egbert Vonkeman een actuele wandpresentatie van de activiteiten van de vereniging. Voor aanvang, in de pauze en nadien kan men genieten van deze projectie op de wand van de kerk. Egbert neemt eveneens bij elke bijeenkomst plaats achter de laptop en het bedieningspaneel om de presentatie van de spreker goed tot zijn recht te laten komen. Ook zorgt hij voor het fotografisch vastleggen van de verenigingsactiviteiten.

De belangstelling voor een bezoek aan, het normaliter gesloten, landgoed “De Ullerberg” was de afgelopen jaren groot. Voor het bestuur reden om de contacten met de familie Waller weer op te pakken, om de tafel te gaan en te bekijken of er een mogelijkheid was een paar excursies te organiseren. Het was even zoeken in de agenda want het landgoed wordt bijna permanent bewoond. In de maand oktober konden twee excursies worden gepland. De belangstelling om mee te gaan was zo groot, dat er een wachtlijst moest worden aangelegd. Helaas kon niet iedereen mee maar kwam er wel de toezegging dat in 2017 nog een gelegenheid zou worden geboden. De familie Waller heeft onze vereniging wederom gastvrij in hun landhuis ontvangen met koffie en een drankje en de leden tijdens een rondleiding deelgenoot gemaakt van de bijzondere geschiedenis van “de Ullerberg”.

Peter de Ruiter, bos- en tuinbeheerder op het landgoed, zorgde voor een rondwandeling buiten waaronder een bezoek aan de unieke heidegolfbaan.

De volgende lezingen en excursies werden georganiseerd in het verenigingsjaar 2016:

Maandag 25 januari	Lezing “Ermelo, de Beeldenstorm (1566) en Alva’s Raad van Beroerten, een dorp in de luwte” door Sander Wassing uit Alphen a.d. Rijn.
Woensdag 24 februari	Lezing door Theo Koster over het Landhuis op Oud Groevenbeek en haar bewoners na het officiële gedeelte van de ledenvergadering.
Woensdag 23 maart	Lezing met fotopresentatie over de historie van ’s Heeren Loo

door Frank Kluit n.a.v. het 125-jarig bestaan van deze instelling in Ermelo.

- Woensdag 21 september “Groeten uit Ermelo”, presentatie door Hans van Dijk, Ermelo.
- Woensdag 12 oktober Middagexcursie naar Landgoed “de Ullerberg”, Ermelo.
- Woensdag 19 oktober Middagexcursie naar Landgoed “de Ullerberg”, Ermelo.
- Woensdag 30 november Lezing door Evert de Graaf uit Putten over Jonker Jan en Jonker Frits uit Putten.

Verenigingsblad “Van ’t Erf van Ermel”

Het verenigingstijdschrift “Van ’t Erf van Ermel” is het visitekaartje van de vereniging. Sinds 2015 is de uitgave volledig in kleur. Elk kwartaal wordt door de leden met spanning en belangstelling uitgekeken naar een nieuw nummer. De inhoud is zeer gevarieerd met de nadruk op de historie van Ermelo. Eveneens brengen de werkgroepen in elk nummer verslag uit van hun werkzaamheden. In 2016 verscheen het blad viermaal, gekoppeld aan de seizoenen. De nummers 78 tot en met 81 konden aan de reeks worden toegevoegd.

De redactiecommissieleden – Gert van Loo, Gert Staal en Gert Hofsink – stonden garant voor de samenstelling van het Erf. Natalie Overkamp zorgde voor de opmaak van alle nummers en drukkerij Bokhorst in Nunspeet nam de druk op zich. We zijn hen allen dankbaar voor het vele werk dat zij voor ons verenigingsblad verrichten. Dank is ook op zijn plaats aan de schrijvers die onderzoek doen naar de geschiedenis van Ermelo, de pen ter hand nemen of achter de computer plaatsnemen en ons boeien met een interessant verhaal. Ook een woord van dank aan de adverteerders die met hun advertentie de uitgave van een luxe blad mede mogelijk maken.

De convocaties worden sinds 2015 gedrukt en gevouwen in de huisdrukkerij van de Gereformeerde Kerk van Ermelo. Nadien worden ze thuis ingepakt en verzendklaar gemaakt door Ben en Hermien Stenvers. Een enorm karwei om voor elke bijeenkomst 1350 enveloppen te stikkeren, uitnodigingen in te pakken en enveloppen dicht te plakken. Ook in 2016 zijn er minstens 10.000 enveloppen door hun handen gegaan. Een geweldige prestatie en een vermelding waard. Nooit doen we tevergeefs een beroep op hen.

Met het verzendklaar maken in eigen beheer en bezorgen van de convocaties en de verenigingsbladen door vrijwilligers besparen we enorm veel kosten. Gelden die we aan kunnen wenden voor andere doeleinden binnen de vereniging. Hierdoor kunnen we ook de contributie laag houden.

Het verenigingsblad (viermaal in 2016) werd ingepakt door Ben en Hermien Stenvers en Henk Loedeman. Hiervoor werd een ruimte gehuurd in de Nieuwe Kerk. De verspreiding naar de bezorgers namen Henk Loedeman en Egbert Vonkeman op zich. Frankering van de post geschiedde door Dick van Wijngaarden en nadien door Viviane van Oosten.

We zijn de inpakmedewerkers en bezorgers zeer dankbaar voor hun permanente inspanning. In 2016 ontvingen we de vrijwillige hulp van de volgende bezorgers: W. van Bentum, H. v.d. Brink, mevrouw Carniggelt, J. Hazeu, mevrouw Hooyer-Koopman, A. Hop, E. Kamp, H. Koornstra, Th. Koster, H. Loedeman, mevrouw Kuijpers, G. van Loo, St. van Loo, mevrouw P. van Loo, G. Nijeboer, L. van Nijendaal, H. Odé, de heer Van Ooijen, mevrouw Stenvers, B. Stenvers, mevrouw A. van der Top-Koekoek, mevrouw Uittenbogaard, G. Vliem, E. Vonkeman, W.B. de Vries, H. van der Werff, B.C.D. Westerink, mevrouw A. Winters, D.J. van Wijngaarden en P. Yska.

Website www.ov-ermeloo.nl

Wekelijks ontvangt het bestuur een overzicht van het aantal bezoekers van onze website en een overzicht van de bezoekers aan de Beeldbanken. Uit deze tellingen blijkt dat er veel gekeken wordt, door zowel nieuwe belangstellenden als terugkerende bezoekers. Anno 2016 zijn de meeste leden gewend om met de computer om te gaan en digitaal informatie te vergaren. Een eigen website is daarom onontbeerlijk en een must voor actuele en snelle berichtgeving. Ook wordt onze website vaak geraadpleegd voor de activiteiten van de vereniging en voor het opgeven van een lidmaatschap. De uitbreiding van de beeldbanken en het regelmatig plaatsen van nieuwe foto's heeft gezorgd voor een constante grote belangstelling. Regelmatig worden er foto's geplaatst van de verenigingsbijeenkomsten en zo nu en dan een actueel filmpje.

In 2016 fungeerde Ton van Steenoven als de webadministrator en Egbert Vonkeman als webmaster.

Veluwe FM

door Steven van Loo

Op de laatste zaterdag van iedere maand schuiven we om 10.30 uur aan bij het programma "De Stamtafel", in de studio, om even bij te praten over de activiteiten van de Vereniging. Tijdens dit gesprek, dat vaak luchtig plaatsvindt, praten we over allerlei zaken. Het is een stukje promotie voor de Vereniging. Luisteraars worden geattendeerd op dingen, die op handen staan. De uitzending is live. We worden ingeleid met het nummer "Het Dorp" van Wim Sonneveld. De tekst van dit lied spreekt vaak tot de verbeelding. Dit dorp zou zo maar Ermelo kunnen zijn. Nostalgische gevoelens worden opgewekt. Beelden, die al lang vervlogen zijn, komen weer voor de geest en geven soms aanleiding om erop in te haken. Het is fijn dat we ook op deze wijze, gebruik kunnen maken van de media om Ermelo en de Vereniging op de kaart te zetten.

Commissies

- De kascontrolecommissie bestond dit jaar uit de heren F. Schäffers en J. Bisschop.
- Het Comité Open Monumentendag Ermelo werkt onder de vlag van onze vereniging. In 2016 bestond het comité uit Natalie Overkamp, Gert Hofsink, Gert van Loo, Ronnie Regeling en Peter van der Kemp.
- Hans van Dijk had namens onze vereniging zitting in de redactieadviesraad van de Schaffelaarreks van de B.D.U.-uitgeverij in Barneveld.
- Steven van Loo was coördinator en aanspreekpunt van de werkgroep dialect en folklore. Gert Nijeboer was verantwoordelijk voor de verslaglegging.
- In oktober namen Jan Bisschop, Viviane van Oosten-Thal, Steven van Loo en Dick van Wijngaarden plaats in de jubileumcommissie die het 40- jarig jubileum van de O.V.E. voorbereidt. Viviane van Oosten zorgde voor de verslaglegging.
- Steven van Loo had namens de vereniging zitting in het bestuur van museum “Het Pakhuis”.
- Dick van Wijngaarden was aanspreekpunt en coördinator van de werkgroep archeologie. Theo Koster fungeerde als beheerder van het gereedschap en zorgde voor het vervoer.
- Hans Gerards was coördinator en aanspreekpunt van de werkgroep genealogie.
- Steven van Loo, Ton van Steenoven, André van Oosten, Albert Jan van de Meent, Arend de Groot en Jos Odijk vormden de werkgroep automatisering.
- Theo Koster was coördinator en aanspreekpunt van de werkgroep documentatie.
- Dick van Wijngaarden was coördinator m.b.t. de verspreiding van het verenigingsblad en de convocaties tot en met 24 februari en nadien Viviane van Oosten.
- Voor het beheer van de verenigingsruimte konden we een beroep doen op ons bestuurslid Henk Loedeman en Egbert Vonkeman als vervanger.
- Egbert Vonkeman fungeerde als webmaster van de verenigingswebsite. Ton van Steenoven was de webadministrator. Gert van Loo nam het beheer op zich van de website van museum “Het Pakhuis” en Open Monumentendag.
- Gert van Loo, Gert Staal en Gert Hofsink vormden de redactiecommissie van ons verenigingsblad “Van ’t Erf van Ermel”. Natalie Overkamp was verantwoordelijk voor de opmaak.

-Steven van Loo vertegenwoordigde de O.V.E. tijdens de bijeenkomsten van de regionale werkgroep “grenzen en vervoer” van de zusterverenigingen in klein verband.

-Steven van Loo nam namens de vereniging deel aan de werkgroep ter voorbereiding van de herdenking 500 jaar Reformatie Ermelo.

Werkgroepen

Genealogie

door Hans Gerards

De werkgroep brengt de Ermelose bevolking in kaart van de laatste twee eeuwen. Tien enthousiaste leden houden zich wekelijks/maandelijks bezig met het verzamelen van gegevens, controleren van gegevens, invoeren van de gegevens in het stamboomprogramma Aldfaer en plaatsing van de gegevens op onze website www.genealogie-ermeloo.nl

Op dit moment bevat de genealogie ca. 3000 personen en zijn er 12000 documenten te raadplegen. Voor het overgrote deel zijn dit de Ermelose huwelijkspartners uit de jaren 1890 tot 1930. Verder zijn er twee “Bekende Ermelose Families” uitgediept. De families Loedeman en Van Loo.

Iedere maand heeft de werkgroep een bijeenkomst om de werkzaamheden op elkaar af te stemmen. Daarnaast was de werkgroep aanwezig op het Oogstfeest Putten, het Oogstfeest Ermelo en Open Monumentendag met informatie over de Ermelose bevolking.

In 2016 bestond de werkgroep genealogie uit de volgende leden: Arend de Groot, Egbert Kamp, Sjaak Lijbers, Hans Gerards, Hans van der Werff, Henk Kusters, Jan Gerards, Jan Mondria, Tineke Hazeu en Ton van Steenoven.

Documentatie

door Theo Koster

De werkgroep documentatie bestaat momenteel uit 10 leden. Helaas hebben we het afgelopen jaar afscheid moeten nemen van Teun Hop. Op woensdag 24 augustus is Teun overleden. Teun interesseerde zich voor de oude boerderijen en hun bewoners in het bijzonder die in Hierden. Maar ook vond hij het leuk om namen voor de Foto-Beeldbank te achterhalen van Ermeloërs die op oude foto's stonden.

Op 1 december 2014 opende wethouder J. v.d. Bosch de eerste twee Beeldbanken. Dit waren de Foto-Beeldbank en de Grafmonumenten-Beeldbank.

In het afgelopen jaar zijn hieraan toegevoegd de Bibliotheek-Beeldbank en de Objecten-Beeldbank. Deze vier Beeldbanken mogen zich verheugen op geweldige bezoekersaantallen. Iedere week ontvangen we van onze provider, Antagonist, een overzicht van het aantal bezoekers. Gemiddeld zo'n 350 bezoekers per week, die ruim 6000 pagina's bekijken. Hieruit blijkt wel dat de Beeldbanken in een behoefte voorzien.

Momenteel beschikt de Foto-Beeldbank over ruim 6000 foto's van oud en nieuw Ermelo. De Grafmonumenten-Beeldbank is het afgelopen jaar uitgebreid met de begraafplaatsen van 's Heeren Loo, de Oude en Nieuwe begraafplaats van Veldwijk, begraafplaats Staverden en de begraafplaats van de Zendingskerk. Alles bij elkaar ruim 9500 foto's. De Bibliotheek-Beeldbank bestaat uit 619 boeken die allemaal een link hebben met Ermelo/Gelderland. Iedere keer wordt deze Beeldbank weer aangevuld. We hebben al verschillende malen een verzoek ontvangen om één of meerdere boeken te kunnen inzien. Goed is het om hier te vermelden dat we geen boeken uitlenen, maar u kunt altijd een afspraak maken om in de Sociëteit boeken in te zien en eventueel te scannen.

Tenslotte de Objecten-Beeldbank, de jongste beeldbank en ook de kleinste. Deze bestaat uit 241 afbeeldingen van voorwerpen uit Ermelo die eigendom zijn van de Oudheidkundige Vereniging.

In het afgelopen jaar hebben we vijf keer een Kijkgroepbijeenkomst gehouden. Doordat er bij veel oude foto's geen informatie aanwezig is, moeten we te rade gaan bij "oude Ermeloërs". Deze mensen worden uitgenodigd om ouderwets foto's te komen bekijken die met een beamer, groot op een muur worden weergegeven. Het zijn heel gezellige middagen, die soms wat "chaotisch" verlopen omdat niet iedereen het altijd met elkaar eens is.

Naast foto's zijn we ook druk geweest met het scannen van dia's. Hoewel er veel apparaten op de markt zijn om deze dia's te scannen, liepen we toch tegen een probleem aan toen we dia's van 6 cm bij 6 cm, gemaakt door Andries Jansen, moesten vastleggen. Gelukkig is ook dit goed afgerond en kan iedereen ze op de Foto-Beeldbank bekijken.

Momenteel is een aantal deelnemers van de werkgroep documentatie bezig met het archiveren en scannen van de grote hoeveelheid documenten die in het bezit zijn van de vereniging. Dit zijn bijvoorbeeld de Jaarverslagen, maar ook informatie over situaties in en rond Ermelo. U moet dan denken aan oude krantenknipsels, verslagen van acties, briefhoofden. Te veel om op te noemen en zeker een hele kluit om het een en ander te sorteren en vast te leggen.

U merkt wel: Veel afwisseling en dit alles om ons motto "**Kennis van het verleden geeft zicht op de toekomst**" te realiseren.

In 2016 bestond de werkgroep documentatie uit de volgende leden: Marlies van Leeuwen, Bep Koopmans, Jeanette Voskuyl, Teun Hop, Peter Yska, Henk Esselink, Hans van der Werff, Ton van Steenoven, Hans Gerards, Egbert Vonkeman, Albert Jan van de Meent en Theo Koster.

Dialect en folklore

door Steven van Loo

Maandelijks vergaderde de werkgroep dialect en folklore. Aan het eind van 2016 bestond de werkgroep uit 12 leden. Voor Van 't Erf van Ermel zorgden de werkgroepleden steeds voor een leesbaar artikel in dialect en een artikel over een bedrijf dat ooit in Ermelo heeft bestaan. Maandelijks zorgde de werkgroep voor een artikel in Het Verhaal. Helaas is deze krant eind van het jaar 2016 gestopt met de Ermelose editie. Medio het jaar 2016 werkten de werkgroepleden maandelijks mee aan het radioprogramma De Stamtafel. Gedurende een halfuur wordt er dan Armeloos 'epraot. Steeds komen nieuwe verhalen op tafel. Gedurende de vergadering van de werkgroep, wordt gesproken in het Armeloos. De taak van de werkgroep is om de taal levend te houden. Een extra stimulans is, dat het Armeloos onderdeel uitmaakt van het Nedersaksisch dat in 2016 erkend is als een officiële taal. West-Veluws is een Nedersaksisch dialect van de Nederlandse provincie Gelderland. Het wordt gesproken in verschillende Veluwse gemeenten en dorpen waaronder, Nunspeet, Putten, Ermelo (Armelo), Harderwijk (Harderwiek), Uddel, Nijkerk (Niekark), Appel, Scherpenzeel (Scharpezeel), de gemeente Barneveld (Barreveld) en enkele dorpen van de gemeente Ede. De algemene Nedersaksische ao-klank, die uitgesproken wordt als de Scandinavische à (wordt soms ook wel geschreven als oa) wordt op een groot aantal plaatsen gebruikt waar in het Nederlands aa wordt geschreven, maar ook hier kunnen lokaal enkele verschillen optreden, in Ermelo zegt men bijvoorbeeld tafel terwijl men in Bunschoten taofel zegt. In het centrale, noordelijke en het oostelijke West-Veluws wordt er vrijwel nooit een ao gebruikt bij de volgende klanken, -aaf (tafel), -aag (dragen), -aak (maken), -aam (lichaam), en -aap (kaap) maar wél in -aai/-aaj (draojen=draden), -aal (verhaal), -aan (haon(e) = haan), -aar (haor), -aat (waoter). Enkele voorbeelden van West-Veluws zoals dat in Ermelo gesproken wordt he-j (heb je); houwen (houden); ies (ijs); oek (ook); spoek (spook); tied (tijd); woenen (wonen); zuunig (zuinig). De werkgroep waakt ervoor, dat de eigen taal behouden blijft. De jongere generatie leert het niet meer en spreekt het niet meer. Dit is kostbaar erfgoed dat samen met de klederdracht op de nominatie staat om voorgoed te verdwijnen.

In 2016 bestond de werkgroep dialect en folklore uit de volgende leden: de dames Jannie van der Bos-Kuiper, Annie v. d. Top-Koekoek en Gerrie Slijkhuis en de heren Jan Elbertsen, Aalt Hop, Eibert Kuiper, Henk Loedeman, Keesjan van Loo, Steven van Loo, Jan Mazier, Gert Nijeboer en Bertus van der Velden.

Automatisering

door Steven van Loo

Door de komst van de werkgroep Genealogie en de werkgroep Documentatie kwam er behoefte aan voorzieningen op het gebied van digitalisering. Hiervoor zijn eenvoudige middelen ingezet. De apparaten, in gebruik bij de Vereniging, zijn de minimale vereiste, om

de noodzakelijke dingen te kunnen doen. Maar achter deze machines gaat een wereld van techniek schuil. Vandaag de dag wordt in “the Cloud” gewerkt. Werkgroepleden werken veelal thuis, op hun eigen computer, in computerbestanden van de Vereniging.

Tussen deze bestanden (verzamelingen gegevens) van verschillende werkgroepen zijn koppelingen tot stand gebracht. Wij willen het voor dit jaaroverzicht niet te technisch, niet te ingewikkeld maken, maar u begrijpt vast, dat hieraan stuur gegeven moet worden. Daarom hebben we sinds 10 februari 2016 een werkgroep Automatisering en Digitalisering, die dit proces begeleid en tot stand brengt. De werkgroepleden zijn: Ton van Steenoven, Albert Jan van de Meent, Arend de Groot, Jos Odijk, Andre van Oosten en Steven van Loo. Deze mannen vergaderen regelmatig met elkaar en spreken dan de zaken door, die noodzakelijk zijn om de techniek haar werk te kunnen laten doen. Hierbij wordt gewerkt met het motto: “zo laag mogelijke kosten met het meest optimale resultaat”. Het is namelijk helemaal niet moeilijk om veel geld weg te laten vloeien naar de digitale wereld. Het is de kunst om deze kosten laag te houden en toch mooie resultaten te boeken. Bij Genealogie en Documentatie zijn mooie dingen tot stand gekomen. De beeldbank draait als een zonnetje en wekt bewondering op bij velen, die hiervan kennis hebben genomen. Zusterverenigingen zijn komen kijken en informeren en zullen zeker volgen.

Archeologie

door Dick van Wijngaarden

De leden van de werkgroep archeologie kwamen in 2016 vaak in actie. Dit om o.a. uitvoering te geven aan het door Irene Velthuis, van de ADC Roelbrandtstichting, in opdracht van de gemeente Ermelo, opgestelde werkplan onderhoud grafheuvels. De werkgroep was zo voortvarend te werk gegaan, dat alle werkzaamheden uit het werkplan 2014-2015, spoedig waren uitgevoerd. Reden voor Irene om, in overleg met de terreinbeheerders van de gemeente Ermelo, Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten, een aanvullend werkplan op te stellen met nieuwe werklocaties en herhaald onderhoud voor de komende jaren. Met onze enthousiaste inzet en nauwkeurige uitvoering van de werkzaamheden hebben we inmiddels veel goodwill gekweekt en waardering ontvangen. Gemiddeld eenmaal per maand hebben we met circa acht leden op een maandag- of zaterdagochtend en zelfs op een hete zomeravond onderhoud gepleegd aan de grafheuvels. Het onderhoud vond hoofdzakelijk plaats langs de Postweg, op de Ermelose Heide en bij de Tonnenberg in Speuld. De werkzaamheden bestonden uit het verwijderen van opslag van jonge boompjes en bramen, omzagen van bomen op en rond de grafheuvels, het creëren van een zichtas en het egaliseren van de grafheuvel. In de winterperiode werd er niet gewerkt.

Helaas zat er tot ieders teleurstelling geen schot in de verdere uitvoering van het schervenproject van de opgraving van de eerste pottenbakkersoven. Toch is het de coördinator gelukt om de neuzen weer dezelfde kant op te krijgen, de zaak vlot te trekken en het project “netjes” af te ronden. Op 8 en 15 februari stond “een puzzelochtend” op het programma o.l.v. Klaas Mosterd. Samen met aardewerkspecialist Nina Jaspers, hebben Theo Koster en Dick van Wijngaarden, drie dagen uitgetrokken om scherf voor scherf te tellen, te sorteren als kom

of pot, te meten, te documenteren, in zakken te doen en vervolgens de gegevens in te voeren in een database in de computer. Nina Jaspers is inmiddels aan het tekenen en fotograferen geslagen. Hopelijk met een glossy rapport in 2017 als eindresultaat.

In de zomer werd de werkgroep benaderd door de regioarcheoloog Maarten Wispelwey met de vraag of we deel wilden nemen aan een opgraving op een oude dekzandrug aan de Bovenweg in Nunspeet. Tien dagen lang mochten we assisteren bij de medewerkers van het bedrijf Transect met het minutieus afgraven van het esdek en met kruiwagens naar “de wasstraat” rijden. Voor de leden een prachtige en leerzame ervaring. Uniek, want een dergelijke kans dient zich niet dagelijks aan. De werkzaamheden werden soms uitgevoerd onder bijzondere weersomstandigheden, in de kokende zon of in de stromende regen.

Onze enthousiaste inzet wierp zijn vruchten af want ook in oktober werden we gevraagd om samen met de werkgroepleden van Herderewich te assisteren met de professionals van Econ Sultancy bij het zoeken naar de restanten van “de Laaghe Brug” in Harderwijk. Een paar weken lang hebben onze leden bergen klei door mogen spitten op zoek naar bijzondere vondsten. Tevens kregen we de kans om “in de put” plaats te nemen, de steigerpalen naar boven te halen en samen met een onderwaterarcheoloog op 14 november te assisteren bij het schoonmaken van de ontdekte punter bij de Vispoort.

Op 29 oktober stond een uitje op het program dat in het teken stond van de grafheuvels. In de verenigingssociëteit hielden Sandra Schriever en Ymo Vellenga een lezing over dit onderwerp met aansluitend een excursie naar de Ermelose heide.

De deelnemers van de werkgroep archeologie in 2016 waren: Anja Bisschop, Tineke Hazeu-van Veldhuizen, Marty Kingma, Tineke Loggers, Ety Treffers-Manger, Viviane van Oosten-Thal, Sandra Schriever, Ati Vijge-Spijkman, Pieter Blokland, Jos v.d. Brink, Peter van der Kemp, Theo Koster, Klaas Mosterd, Henk Smit, Wim Souhoka, Ben Stenvers, Arie Stienstra, Jan Timmerman, Hans Timmer, Ymo Vellenga, en Dick van Wijngaarden.

Contacten met de gemeente

Gemiddeld eenmaal per kwartaal schuiven de voorzitter en de secretaris aan tafel bij wethouder Jan van der Bosch. Allerlei zaken die betrekking hebben op de historie van Ermelo passeren de revue. Door ons bestuur wordt een agenda opgesteld en worden allerlei punten in het gesprek aangereikt. Een ambtenaar van de gemeente legt het vervolgens vast in de notulen.

In dit onderhoud wordt gesproken over zaken die naar onze mening een andere keuze behoeven of juist ons fiat krijgen. Tevens worden we op de hoogte gesteld van de nieuwbouw- en verbouwprojecten in het dorp en op de instellingsterreinen, worden onze voorstellen m.b.t. de straatnaamgeving besproken en zaken onder de aandacht gebracht die aandacht verdienen.

In 2016 waren er o.a. contacten met de gemeente over:

- *Bouwplannen “Het Weitje”.
- *Bouwplannen terrein “de Driesprong”.
- *Pannenfabriekje van Knevel, Hamburgerweg.
- *Straatnaamgeving bouwproject Harderwijkerweg.
- *Straatnaamgeving nabij restaurant “Van Sprang”.
- *Straatnaamgeving Oude Telgterweg. Locatie “de Oude Telgt”.
- *Ontwikkeling Landgoed “De Ullerberg”.
- *Actuele bouwplannen dorp en instellingsterreinen.
- *Bouwplan “de Verbinding fase 3”.
- *Open Monumentendag Ermelo 2016.
- *Nieuwbouw Postlaantje/Kerklaan en afbraak school.
- *Straatnaamgeving “Aldi-slop” en herinrichting locatie Markt/Burg. Langmanstraat.
- *Huis van Bestuur & Cultuur.
- *Verenigingslocatie O.V.E.
- *Gebiedsvisie Veldwijkterrein.
- *Straatnaamgeving Driesprongterrein.
- *Prof. Kohnstammhof.
- *Leugenbankje.
- *Naamgeving Algemene Begraafplaats.
- *Straatnaamgeving gedeelte Fokko Kortlanglaan.

Tot slot

Er kan weer een mooi en succesvol verenigingsjaar aan de annalen worden toegevoegd. Dank aan de leden die ons ook dit jaar hebben gesteund met hun lidmaatschap en het werk van de vereniging waardeerden met een extra gift, de adverteerders voor hun permanente financiële bijdrage en de bestuursleden die zich met hart en ziel hebben ingezet voor “hun” vereniging. Lof ook voor de grote groep vrijwilligers die hun beste beentje hebben voorgezet en zich belangeloos hebben ingezet voor de vereniging. Waar zou de O.V.E. zijn zonder hun support.

Geschiedenis is “hot”. De talrijke t.v.-programma’s, beeldbanken, historische fotosites, boekuitgaven en retroproducten getuigen hiervan. In een tijd waarin de samenleving en de naaste omgeving sterk verandert, is men geneigd nostalgisch achterom te kijken. Begrijpelijk, want veel van het goede en oude dreigt soms te verdwijnen. Zaken die herinneren aan de geschiedenis en de mensen uit het verleden moeten we juist koesteren en bewaren. De Oudheidkundige Vereniging blijft alert, kijkt en denkt mee en laat haar stem horen waar nodig. Niet als protestpartij maar wel met de vinger aan de pols. Het dorpskarakter van Ermelo mag namelijk niet verdwijnen. In het verleden is hier misschien wel eens te makkelijk mee omgesprongen. Afbraak van het oude werd vaak gezien als vooruitgang. Niet alles kan worden behouden in ons mooie dorp, soms is nieuwbouw of afbraak van panden noodzakelijk.

In 2017 gaan we op de ingeslagen weg verder met onze activiteiten en brengen we de boeiende historie van Ermelo ruim onder de aandacht. We rekenen daarom op uw warme belangstelling en steun zodat de vereniging kan blijven floreren. De slogan waar ik het jaarverslag mee begon blijven we herhalen: “Kennis van het verleden, geeft zicht op de toekomst!”

Namens het bestuur

Dick van Wijngaarden
Waarnemend secretaris